

TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN TUẦN GIÁO
TỈNH ĐIỆN BIÊN

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số: 36/2024/HS-ST
Ngày 15-01-2025

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TUẦN GIÁO - TỈNH ĐIỆN BIÊN

- *Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:*

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lê Đình Hà.

Các Hội thẩm nhân dân: Ông Nguyễn Duy Lâm và ông Lý A Thu

Thư ký phiên tòa: Bà Hoàng Phương Thảo, Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuần Giáo tham gia phiên tòa:* Ông Nguyễn Văn Mạnh, Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 01 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự thụ lý số: 32/2024/TLST-HS ngày 21 tháng 11 năm 2024 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 35/2024/QĐXXST-HS ngày 29 tháng 12 năm 2024 và Quyết định hoãn phiên tòa số 01/2024/QĐ-HPT ngày 01/01/2025 của Tòa án nhân dân huyện Tuần Giáo đối với bị cáo:

1. Họ và tên: Mùa Thị Xế, tên gọi khác: Không; sinh ngày 01 tháng 01 năm 1981, tại huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên; nơi cư trú: Bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên; nghề nghiệp: Nông nghiệp; trình độ học vấn: Không biết chữ; dân tộc: Mông; giới tính: Nữ; tôn giáo: Không; quốc tịch: Việt Nam; con ông Mùa Giảng Nénh, sinh năm 1966 và bà Vàng Thị Khua, sinh năm 1937; có chồng là Hờ A Po, sinh năm 1987; bị cáo có 09 người con, con lớn nhất sinh năm 2002, con nhỏ nhất sinh năm 2019; tiền án, tiền sự: Không; nhân thân: Chưa bị ra xét xử, chưa bị xử lý vi phạm hành chính; bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn cấm đi khỏi nơi cư trú từ ngày 14/8/2024 cho đến nay, bị cáo có mặt tại phiên tòa.

Người phiên dịch cho bị cáo: Ông Giàng A Tăng, sinh năm 1985

Địa chỉ: Bản Phung, xã Quài Cang, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có mặt

2. Nguyên đơn dân sự:

2.1. Cộng đồng Dân cư bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên.

Người đại diện: Ông Vừ A Của - Trưởng Bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có đơn xin xét xử vắng mặt.

2.2. Cộng đồng Dân cư bản Ten Hon, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên.

Người đại diện: Ông Mùa A Lầu - Trưởng Bản Ten Hon, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có đơn xin xét xử vắng mặt.

2.3. Cộng đồng Dân cư bản Xá Tụ, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên.

Người đại diện: Ông Vàng A Sò - Trưởng Bản Xá Tụ, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có đơn xin xét xử vắng mặt.

2.4. Cộng đồng Dân cư bản Há Dừa, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên.

Người đại diện: Ông Lầu A Di - Trưởng Bản Há Dừa, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có đơn xin xét xử vắng mặt.

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

3.1. Ông Hạng A Ténh

Chức vụ: Phó Hạt Trưởng Phụ trách Hạt Kiểm Lâm huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có mặt.

3.2. Ông Mùa A Chu

Chức vụ: Công an viên, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có đơn xin xét xử vắng mặt.

3.3. Ông Hờ A Cú - Trưởng Bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, có đơn xin xét xử vắng mặt.

4. Người bào chữa cho bị cáo: Ông Nguyễn Đình Thắng - Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý nhà nước tỉnh Điện Biên, có mặt bào chữa cho bị cáo.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng 07 giờ ngày 15/4/2024, Mùa Thị Xế một mình mang theo 01 (một) con dao quắm dài 81 cm, phần lưỡi dao bằng kim loại dài 35 cm, 01 (một) bật lửa ga màu đỏ và 01 (một) lu cỡ đi đến khu vực nương Háng Chớ thuộc bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, cách nhà Xế khoảng 05km là khu vực rừng thuộc quy hoạch rừng phòng hộ nhưng chưa đủ tiêu chí thành rừng để đốt cây, cỏ khô trên mảnh đất nương này (do Xế đã chặt phát từ khoảng tháng 3 năm 2024 có diện tích là 390m²) mục đích để lấy đất canh tác trồng dưa, trồng bí. Khoảng 08 giờ cùng ngày Xế đi đến nương,

Xế dùng dao quắm dọn dẹp cây, cỏ khô làm đường ngăn cản lửa rộng khoảng 02m để phòng cháy rừng trước khi đốt, tuy nhiên Xế chỉ làm đường ngăn lửa một phần mà không làm hết toàn bộ mảnh đất. Sau khi Xế dọn dẹp làm đường ngăn cháy rừng khoảng 10 phút thì Xế dùng bật lửa châm lửa đốt từ phía Xế đã làm đường ngăn lửa phòng cháy rừng theo hướng từ trên xuống dưới theo độ cao của mảnh đất nương. Lửa cháy được khoảng 10 phút thì đã cháy hết phần cây, cỏ trên diện tích đất nương Xế đã chặt phát trước đó. Sau khi lửa cháy xong, Xế thấy không còn ngọn lửa cháy và không có khói nhưng còn tàn tro nên đến khoảng 09 giờ 30 phút cùng ngày, Xế đi bộ về nhà. Trước khi Mùa Thị Xế thực hiện việc chặt, phát và đốt nương, Xế không xin phép chính quyền địa phương và cũng không thông báo cho ai biết và tham gia cùng Xế. Đến khoảng 13 giờ 15 phút cùng ngày, Xế đi bộ trong bản Hua Nạ nhìn sang hướng bên khu vực nương Háng Chớ thì thấy có đám lửa cháy to ở khu vực rừng gần với mảnh đất nương của gia đình Xế đã đốt vào buổi sáng nên Xế quay về nhà, trên đường về thì Xế gặp Mùa A Chu là công an viên của bản Hua Nạ thì Chu nói với Xế “bên bản Hua Chăn đang cháy rừng, có phải sáng nay chị đi đốt nương không ? Chị đi xem có phải lửa cháy lan từ nương chị đốt sáng nay làm cháy rừng không ?”. Xế về nhà cùng con gái là Hờ Thị Chua đi lên khu vực nương của gia đình để kiểm tra thì thấy lúc này lửa đang cháy cách rất xa khu vực Xế đốt nương, qua kiểm tra Xế biết ngọn lửa gây cháy rừng là lan từ khu vực nương nhà Xế, cháy theo hướng đi lên trên và sang ngang hai bên. Xế cùng con gái dùng dao, cành cây để dập lửa ở khu vực rừng gần đó được khoảng 02 tiếng đồng hồ thì Xế thấy lửa đã tắt hết chỉ còn tàn tro tại khu vực rừng bị cháy Xế nghĩ là lửa đã tắt nên đi bộ quay lại về nhà. Trên đường về Xế đến nhà Mùa A Chu là Công an viên bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, Xế đã báo cáo sự việc cho anh Chu và nhờ anh Chu gọi bà con dân bản đi chữa cháy giúp.

Đến khoảng 13 giờ 30 phút cùng ngày, Vừ A Cua là trưởng bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo đang ở nhà thì được người dân trong bản báo phát hiện có đám lửa cháy tại khu vực rừng giáp ranh giữa bản Hua Chăn và bản Hua Nạ nên anh Cua đã gọi điện thoại thông báo cho ông Lò Văn Hoan là Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo biết, ông Hoan đã chỉ đạo anh Hờ A Cú là trưởng bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo cùng với anh Mùa A Chu thông báo cho bà con nhân dân bản Hua Nạ đi chữa cháy, đến 18 giờ cùng ngày do trời tối, công cụ chữa cháy không đủ, đường đi hiểm trở, nguy hiểm nên anh Chu cùng người dân quay về nhà, khi về nhà anh Mùa A Chu gặp Xế và Xế đã nói cho anh Chu việc Xế đốt nương làm cháy lan sang rừng, sau đó anh Mùa A Chu đã báo lại sự việc cho Hờ A Cú biết, đến khoảng 22 giờ cùng ngày Hờ A Cú phát thông báo trên loa công cộng là 5 giờ sáng ngày 16/4/2024, người dân trong bản tiếp tục đi lên khu vực rừng để chữa cháy, khi đến nơi đám cháy đã cháy lan sang khu vực rừng phòng hộ bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo và khu vực rừng phòng hộ các bản Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ thuộc xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, khu vực rừng phòng hộ trên đã được giao cho cộng đồng bản Hua Chăn, Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ theo Quyết định số 1272/QĐ-

UBND và Quyết định số 1521/QĐ-UBND ngày 30/12/2015 của Ủy ban nhân dân huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên để quản lý, bảo vệ và phát triển rừng. Sau khi phát hiện cháy rừng các ông Vừ A Cứa, trưởng bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông; Mùa A Lầu, trưởng bản Ten Hon, xã Tênh Phong; Lầu A Di, trưởng bản Há Dừa, xã Tênh Phong; Vàng A Sò, trưởng bản Xá Tụ, xã Tênh Phong, Mùa A Chu công an viên xã Chiềng Đông đã cùng người dân trong bản đi chữa cháy rừng.

Ngày 17/4/2024, Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuần Giáo phối hợp với Hạt kiểm lâm huyện Tuần Giáo tiến hành khám nghiệm hiện trường, xác định diện tích nương Mùa Thị Xế đã dọn đốt là 390 m² thuộc tiểu khu 650, khoảnh 7, lô 10, bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên.

Ngày 19/4/2024, Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuần Giáo phối hợp với Hạt kiểm lâm huyện Tuần Giáo tiến hành xác định hiện trường, xác định diện tích Mùa Thị Xế đã đốt nương làm cháy lan sang khu vực rừng phòng hộ thuộc các khoảnh 7, 8, 9 tiểu khu 650, bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo và các khoảnh 9, 10, 11, 13, tiểu khu 647 các bản Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ thuộc xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo là 8,319 hecta.

Tại bản kết luận giám định số 21/KL-GĐ ngày 09/5/2024 của Chi cục kiểm lâm tỉnh Điện Biên kết luận diện tích 390 m² mà Mùa Thị Xế dọn đốt cháy chưa đủ tiêu chí thành rừng.

Tại bản kết luận giám định số 22/KL-GĐ của Chi cục kiểm lâm tỉnh Điện Biên ngày 02/6/2024, kết luận diện tích 8,319 hecta bị cháy là rừng, loại rừng phòng hộ.

Tại bản kết luận định giá tài sản số 23/KL-HĐĐGTS của Hội đồng định giá tài sản huyện Tuần Giáo ngày 05/7/2024 kết luận: Giá trị thiệt hại về lâm sản đối với khu rừng phòng hộ là rừng tự nhiên bị cháy diện tích 8,319 hecta có giá trị 183.249.917 đồng.

Tại công văn số 104 ngày 02/11/2024 của Ủy ban nhân dân huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên trả lời về việc xác định giá trị thiệt hại về môi trường, do không có cơ sở dữ liệu về môi trường, đồng thời UBND tỉnh Điện Biên chưa có quy định, định mức xác định để trồng phục hồi rừng nên chưa có cơ sở, căn cứ để xác định mức độ thiệt hại môi trường theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Tại cơ quan điều tra và tại đơn xin xét xử vắng mặt: Ông Hờ A Cú - Trưởng Bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên và ông Mùa A Chu là Công an viên, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo cho biết: Các ông đều giữ nguyên lời khai tại cơ quan điều tra, Trước khi tiến hành dọn, đốt nương đối với diện tích 390 m² bị cáo không thông báo cho chính quyền địa phương và cũng không thực hiện các biện pháp phòng cháy chữa cháy rừng khi tiến hành đốt nương theo quy định của pháp luật. Sau khi cháy rừng xảy ra các ông đã phối hợp và tiến hành thông báo và huy động người dân để thực hiện các biện pháp chữa cháy trên

địa bàn. Diện tích 390 m² thuộc tiểu khu 650 khoảnh 7, lô 10, thuộc bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên hiện nay chưa được giao cho cộng đồng bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo quản lý, bảo vệ mà thuộc sự quản lý của Ủy ban nhân dân xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo. Mặc dù mảnh nương trên được quy hoạch là rừng phòng hộ tuy nhiên chưa đủ tiêu chí thành rừng nên chưa được hưởng dịch vụ môi trường rừng nên không có giá trị về lâm sản. Các ông không có ý kiến gì về bồi thường dân sự. Đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật.

Ông Hạng A Tênh trình bày: Ông không có ý kiến gì về quá trình điều tra, truy tố và việc xét xử đối với bị cáo. Khu vực rừng phòng hộ các bản Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ thuộc xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, đã được giao cho cộng đồng Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ theo Quyết định số 1521/QĐ-UBND ngày 30/12/2015 của Ủy ban nhân dân huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên về việc giao rừng gắn với đất Lâm nghiệp. Khu vực rừng phòng hộ bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo đã được giao cho Cộng đồng bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông và để quản lý, bảo vệ và phát triển rừng theo Quyết định số 1272/QĐ-UBND ngày của Ủy ban nhân dân huyện Tuần giáo để quản lý bảo vệ.

Về trách nhiệm của Hạt kiểm Lâm huyện Tuần giáo trong việc thực hiện nhiệm vụ quản lý, bảo vệ rừng và phòng cháy chữa cháy rừng theo quy định của pháp luật: Hạt kiểm lâm huyện Tuần Giáo đã thường xuyên phối hợp với chủ rừng trong việc xây dựng các phương án và tuyên truyền cho người dân trên địa bàn về các biện pháp phòng cháy chữa cháy rừng. Khi cháy rừng xảy ra đã tham mưu cho chính quyền địa phương khẩn trương huy động phương tiện lực lượng để phòng cháy chữa cháy rừng. Quá trình điều tra, truy tố Hạt kiểm Lâm đã phối hợp chặt chẽ với cơ quan có thẩm quyền trong việc điều tra, xác minh tội phạm và làm rõ các tình tiết của vụ án.

Đại diện cơ quan kiểm lâm đề nghị xét xử bị theo đúng quy định của pháp luật nhằm ngăn ngừa các hành vi vi phạm tương tự trên địa bàn.

Tại đơn xin xét xử vắng mặt và tại cơ quan điều tra, đại diện cho nguyên đơn dân sự các ông Vừ A Cửa - Trưởng Bản **Hua Chăn**, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, ông Mùa A Lầu - Trưởng Bản **Ten Hon**, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, ông Vàng A Sò - Trưởng Bản **Xá Tụ**, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên, Ông Lầu A Di - Trưởng Bản **Há Dừa**, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên cho biết: Các ông đều giữ nguyên lời khai tại cơ quan điều tra. Sau khi nhận được thông báo về việc bị cáo đốt nương cháy lan sang địa bàn, các ông đã thông báo cho người dân địa phương thực hiện các biện pháp chữa cháy theo quy định. Khu vực rừng bị cháy thuộc khu vực rừng phòng hộ là rừng tự nhiên thuộc các khoảnh 7, 8, 9 tiểu khu 650, bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo và các khoảnh 9, 10, 11, 13, tiểu khu 647 các bản Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ thuộc xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo, phần diện tích bị cháy hoàn toàn là 8,319 hecta. Đều được giao cho cộng đồng bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần

Giáo, cộng đồng các bản Ten Hon, Há Dừa, Xá Tự thuộc xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo quản lý, bảo vệ và hàng năm đều được chi trả tiền dịch vụ môi trường rừng theo quy định. Về trách nhiệm dân sự: Các ông đều giữ nguyên lời khai tại cơ quan điều tra. Về trách nhiệm dân sự: Các nguyên đơn dân sự đều yêu cầu bị cáo bồi thường cho nhà nước đối với 8,319 hecta diện tích bị cháy hoàn toàn theo định giá với tổng số tiền là 183.249.917 đồng.

Tại bản Cáo trạng số: 173/CT-VKS-TG ngày 21 tháng 11 năm 2024 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuần Giáo truy tố bị cáo Mùa Thị Xế về tội “*Vi phạm quy định về phòng cháy, chữa cháy*” quy định tại điểm d khoản 1 Điều 313 của Bộ luật Hình sự.

Tại phiên tòa đại diện Viện kiểm sát luận tội bị cáo và đề nghị Hội đồng xét xử tuyên bố bị cáo Mùa Thị Xế phạm tội “*Vi phạm quy định về phòng cháy, chữa cháy*”

Áp dụng d khoản 1 Điều 313 của Bộ luật Hình sự: Xử phạt bị cáo Mùa Thị Xế từ 02 năm đến 02 năm 06 tháng tù. Thời hạn tù tính từ ngày bắt chấp hành án.

Về trách nhiệm dân sự: Áp dụng Điều 48 Bộ luật Hình sự, Điều 584, 585, 589 Bộ luật Dân sự. Bị cáo phải bồi thường cho nhà nước số tiền 183.249.917 đồng. Chấp nhận việc người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan không yêu cầu bị cáo phải bồi thường.

Về xử lý vật chứng: Căn cứ Điều a khoản 1 Điều 47 Bộ luật hình sự; Điều a, c khoản 2 Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự: Đề nghị xử lý vật chứng theo quy định của pháp luật.

Về án phí: Căn cứ khoản 2 Điều 136 Bộ luật Tố tụng Hình sự và điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của UBTVQH Quy định về mức thu, miễn giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Bị cáo được miễn án phí hình sự sơ thẩm

Bị cáo không bào chữa cho hành vi của mình, nhờ người bào chữa, bào chữa cho bị cáo.

Quan điểm bào chữa của người bào chữa: Nhất trí với bản Cáo trạng và bản luận tội của đại diện Viện kiểm sát đề nghị áp dụng đối với bị cáo về tội danh và tình tiết giảm nhẹ theo điểm s khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự, nhất trí với việc đề nghị không áp dụng hình phạt bổ sung, miễn án phí cho bị cáo. Tuy nhiên người bào chữa đề nghị HĐXX xem xét thêm các tình tiết về nhân thân bị cáo là người dân tộc thiểu số gia đình đông con, không biết chữ, nhân thức còn lạc hậu, hoàn cảnh gia đình thuộc diện hộ nghèo, phạm tội với lỗi do chủ quan vô ý với hậu quả. Từ những căn cứ trên, người bào chữa đề nghị áp dụng mức hình phạt thấp nhất có thể. Bị cáo không bổ sung gì vào lời bào chữa, không có quan điểm tranh luận.

Người bào chữa và đại diện Viện kiểm sát giữ nguyên quan điểm, không tranh luận gì thêm, đề nghị Hội đồng xét xử xem xét. Bị cáo không có quan điểm tranh luận.

Lời nói sau cùng bị cáo đề nghị Hội đồng xét xử (HĐXX) xem xét giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1]. Về hành vi phạm tội của bị cáo: Khoảng 08 giờ 30 phút ngày 15/4/2024, bị cáo Mùa Thị Xế đã thực hiện hành vi đốt nương trên diện tích 390 m² thuộc tiểu khu 650, khoảnh 7, lô 10, bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên làm cháy lan sang diện tích rừng phòng hộ là rừng tự nhiên thuộc tiểu khu 650, khoảnh 7, 8, 9 thuộc khu vực rừng phòng hộ bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên và Tiểu khu 9, 10, 11, 13 thuộc khu vực rừng phòng hộ các bản Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo. Bị cáo đã không thực hiện, thực hiện không đúng các quy định của Nhà nước về phòng cháy: Vi phạm khoản 4 Điều 19 Luật phòng cháy và chữa cháy năm 2013; Khoản 2 Điều 39 Luật lâm nghiệp năm 2017; Khoản 3 Điều 47 Nghị định số 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ.

Khoản 4 Điều 19 Luật phòng cháy và chữa cháy quy định:

...4) Cơ quan, tổ chức, hộ gia đình và cá nhân khi hoạt động trong rừng hoặc ven rừng phải tuân thủ các quy định của pháp luật về phòng cháy và chữa cháy.

Khoản 2 Điều 39 Luật lâm nghiệp năm 2017 quy định:

...2) Mọi trường hợp sử dụng lửa trong rừng, gần rừng để dọn nương rẫy, dọn đồng ruộng, chuẩn bị đất trồng rừng, người sử dụng lửa phải thực hiện các biện pháp phòng cháy và chữa cháy rừng.

Khoản 3 Điều 47 Nghị định số 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ quy định: Khi đốt nương, rẫy, đồng ruộng, đốt thực bì để chuẩn bị đất trồng rừng và làm giảm vật liệu cháy trong rừng, người sử dụng lửa phải thực hiện:

a) Biện pháp an toàn phòng cháy và chữa cháy;

b) Không đốt vào những ngày có dự báo nguy cơ cháy rừng ở cấp IV, V. Trong ngày, tiến hành đốt lúc gió nhẹ;

c) Trước khi đốt phải thông báo với trưởng thôn, bản, tổ đội phòng cháy, chữa cháy rừng. Trong khi đốt phải bố trí người canh gác, có đủ dụng cụ để dập lửa khi cháy lan vào rừng; sau khi đốt xong phải dập tắt hết tàn lửa. Hành vi của bị cáo gây cháy lan hoàn toàn diện tích 8,319 hecta rừng phòng hộ, là rừng tự nhiên gây thiệt hại về tài sản 183.249.917 đồng do cộng đồng bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo và các bản Ten Hon, Há Dừa, Xá Tụ, xã Tênh Phong, huyện Tuần Giáo quản lý, bảo vệ.

Hành vi của bị cáo được chứng minh bằng: Đơn trình báo (BL 01); biên bản khám nghiệm hiện trường, sơ đồ hiện trường, bản ảnh khám nghiệm hiện trường, sơ đồ vị trí cháy rừng, bản ảnh xác định hiện trường, biên bản tạm giữ tài sản, đồ vật, tài liệu; kết luận giám định, kết luận định giá tài sản (BL từ 43 - 99), lời khai của bị cáo trong quá trình điều tra và tại phiên tòa, lời khai của những người được triệu tập tại phiên tòa phù

hợp với các tài liệu chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án. Hành vi của bị cáo đã đầy đủ yếu tố cấu thành tội: *Vi phạm quy định về phòng cháy, chữa cháy*”” quy định tại điểm d khoản 1 Điều 313 của Bộ luật hình sự.

Hành vi của bị cáo là nghiêm trọng, đã xâm phạm trực tiếp đến quy định của Nhà nước là nguy hiểm cho xã hội, đã xâm phạm đến các qui định của Nhà nước về phòng cháy, chữa cháy, xâm phạm đến môi trường sinh thái, đời sống xã hội, tài sản của Nhà nước.

Từ những phân tích trên, HĐXX khẳng định Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuần Giáo truy tố bị cáo là đúng người, đúng tội, có căn cứ pháp luật. Bị cáo là người có đầy đủ năng lực để chịu trách nhiệm trước pháp luật về hành vi phạm tội của mình.

[2] Xét tính chất mức độ hành vi phạm tội của bị cáo: Bị cáo Mùa Thị Xế đã làm cháy lan hoàn toàn 8,319 hecta rừng phòng hộ, là rừng tự nhiên gây thiệt hại về tài sản 183.249.917 đồng vi phạm vào điểm d khoản 1 Điều 313 Bộ luật hình sự với mức hình phạt tù phạt tiền thì bị phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 02 năm đến 05 năm. Hành vi phạm tội của bị cáo là nghiêm trọng.

[3] Xét về nhân thân và các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự của bị cáo: Bị cáo là người dân tộc H'Mông sinh ra và lớn lên tại bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên sinh sống trên địa bàn kinh tế xã hội đặc biệt khó khăn, bản thân không biết chữ. Quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo bị cáo thành khẩn khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội, tỏ ra ăn năn hối lỗi nên được áp dụng tình tiết giảm nhẹ quy định tại điểm s khoản 1 Điều 51 Bộ luật hình sự. Bị cáo không có tình tiết tăng nặng nào. Bị cáo không có tình tiết tăng nặng nào.

Hội đồng xét xử căn cứ vào hành vi phạm tội của bị cáo, các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự và nhân thân bị cáo để áp dụng mức hình phạt phù hợp với tính chất, mức độ của hành vi phạm tội. Mặc dù việc đốt nương của bị cáo nhằm mục đích mưu sinh song hành vi của bị cáo đã gây thiệt hại nghiêm trọng quy định của nhà nước về phòng cháy chữa cháy, gây thiệt hại nghiêm trọng về tài sản và môi trường sinh thái nên nhất thiết phải cách ly bị cáo ra khỏi đời sống xã hội một thời gian góp phần giảm nhẹ, giáo dục bị cáo, ngăn chặn các hành vi phạm pháp luật tương tự. Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát và người bào chữa là có căn cứ nên cần được chấp nhận.

[4]. Về trách nhiệm bồi thường thiệt hại: Theo quy định tại Điều 48 của Bộ luật Hình sự; các Điều 584; Điều 585, 589 Bộ luật Dân sự: Tại phiên tòa các nguyên đơn dân sự buộc bị cáo phải bồi thường cho nhà nước số tiền theo định giá là 183.249.917 đồng, bị cáo nhất trí do vậy bị cáo phải chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho nhà nước số tiền 183.249.917 đồng.

[5]. Đối với thiệt hại về môi trường: Theo công văn số 104 ngày 02/11/2024 của Ủy ban nhân dân huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên: Không có căn cứ xác định thiệt hại

về môi trường, các nguyên đơn dân sự cũng không yêu cầu bị cáo phải bồi thường cho nhà nước, Hội đồng xét xử không có căn cứ buộc bị cáo phải bồi thường.

[6]. Đối với diện tích 390 m² bị cháy do Mùa Thị Xế gây ra (thực trạng trước khi cháy chỉ có cây cỏ, không có cây gỗ) thuộc tiểu khu 650, khoảnh 7, lô 10, bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên thuộc quy hoạch rừng phòng hộ nhưng chưa đủ tiêu chí thành rừng do Ủy ban nhân dân xã Chiềng Đông, huyện Tuần Giáo quản lý, bảo vệ, ngày 04/11/2024, Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuần Giáo đã ra Quyết định xử phạt vi phạm hành chính số 76 đối với Mùa Thị Xế bằng hình thức phạt tiền số tiền 3.000.000 đồng.

Đối với Hờ A Cú, trưởng bản Hua Nạ, xã Chiềng Đông, Vừ A Của, trưởng bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông; Mùa A Lầu, trưởng bản Ten Hon, xã Tênh Phong; Lầu A Di, trưởng bản Há Dừa, xã Tênh Phong; Vàng A Sò, trưởng bản Xá Tự, xã Tênh Phong, Mùa A Chu là công an viên bản Hua Chăn, xã Chiềng Đông và cán bộ kiểm lâm thuộc Hạt kiểm lâm huyện Tuần Giáo được giao quản lý bảo vệ rừng phòng hộ đã để xảy ra việc Mùa Thị Xế đốt nương gây cháy lan sang rừng phòng hộ. Quá trình điều tra, xác minh xác định Hờ A Cú, Vừ A Của, Mùa A Lầu, Lầu A Di, Vàng A Sò, Mùa A Chu và cán bộ kiểm lâm huyện Tuần Giáo đã thực hiện hết trách nhiệm được giao, nên không đề cập xử lý.

[7] Về việc áp dụng hình phạt bổ sung: Ngoài hình phạt chính, bị cáo còn có thể bị phạt tiền theo khoản 5 Điều 313 của Bộ luật Hình sự: HĐXX xét thấy bản thân bị cáo nghề nghiệp chỉ làm nương, gia đình đông con, thuộc hộ nghèo nên việc áp dụng hình phạt bổ sung bằng tiền sẽ không có khả năng thi hành, Hội đồng xét xử không áp dụng hình phạt bổ sung bằng tiền đối với bị cáo.

[8] Về vật chứng vụ án: Đối với 01 con dao quắm, 01 chiếc lu cỏ và 01 chiếc bật lửa là vật chứng vụ án. Xét thấy đây công cụ phạm tội và không có giá trị sử dụng. Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 47 của Bộ luật Hình sự; điểm a, c khoản 2 Điều 106 của Bộ luật tố tụng hình sự, cần tịch thu tiêu hủy.

[9] Về án phí: Bị cáo là người dân tộc thiểu số sinh sống ở xã có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, gia đình thuộc diện hộ nghèo thuộc diện được miễn án phí, có đơn xin miễn án phí. Căn cứ khoản 2 Điều 136 của Bộ luật tố tụng hình sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Miễn án phí hình sự sơ thẩm cho bị cáo.

[10] Về hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan cảnh sát điều tra Công an huyện Tuần Giáo, Điều tra viên, Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuần Giáo, Kiểm sát viên: Quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự. Quá trình điều tra, truy tố và tại phiên tòa, bị cáo, người đại diện của nguyên đơn dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không có ý kiến hoặc khiếu nại gì về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người

tiến hành tố tụng. Do đó, các hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng và người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều hợp pháp.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 313 của Bộ luật Hình sự; điểm s khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự:

Căn cứ khoản 1 Điều 331 và Điều 333 Bộ luật Tố tụng hình sự;

1. Về tội danh: Tuyên bố bị cáo Mùa Thị Xế phạm tội “*Vi phạm quy định về phòng cháy, chữa cháy*”.

2. Về hình phạt: Xử phạt bị cáo Mùa Thị Xế: () năm (Sáu) tháng tù. Thời hạn tù tính từ ngày bắt chấp hành án.

4. Về xử lý vật chứng: Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 47 của Bộ luật Hình sự; điểm a, c khoản 2 Điều 106 của Bộ luật tố tụng hình sự. Tịch thu tiêu hủy 01 con dao quắm dài khoảng 81 cm, cán dao được làm bằng gỗ hình trụ tròn có chiều dài 46 cm, đường kính 2 cm, lưỡi dao dài 35 cm, phần rộng nhất của lưỡi dao là 5 cm, mũi dao nhọn, hình chữ L, dao cũ đã qua sử dụng; 01 cái cái gùi (Lu cở) được đan bằng tre, hai dây đeo hình chữ nhật được làm bằng vỏ bao tải cắt ra có kích thước 60 x 3 cm, gùi có hình trụ, trong đó đáy hình chữ nhật có kích thước 24 x 13 cm, chiều cao 46 cm, gùi cũ đã qua sử dụng; 01 bật lửa nhãn hiệu “Thống nhất” hình hộp chữ nhật, kích thước 8 x 2 x 1 cm, phần chứa ga bằng nhựa màu đỏ, phần đầu bằng kính loại màu bạc, đã cũ, vẫn còn sử dụng được. Tất cả các vật chứng đều được niêm phong.

(Theo Biên bản giao nhận vật chứng đã được Công an huyện Tuần Giáo bàn giao cho Chi Cục thi hành án dân sự huyện Tuần Giáo hồi 10 giờ 30 phút ngày 25/11/2024)

5. Về trách nhiệm dân sự: Áp dụng Điều 48 Bộ luật Hình sự, Điều 584, 585, 589 Bộ luật Dân sự. Bị cáo phải bồi thường cho nhà nước số tiền 183.249.917 đồng. Chấp nhận việc người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan không yêu cầu bị cáo phải bồi thường.

6. Án phí: Căn cứ khoản 2 Điều 136 Bộ luật Tố tụng Hình sự và điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ quốc hội quy định về mức thu, miễn giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Bị cáo được miễn án phí hình sự sơ thẩm.

7. Quyền kháng cáo: Bị cáo được quyền kháng cáo Bản án trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày tuyên án, ngày 15/01/2025; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt được quyền kháng cáo phần Bản án có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của mình trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày tuyên án; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo phần Bản án có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của mình trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày nhận được Bản án hoặc Bản án được niêm yết;

nguyên đơn dân sự vắng mặt được quyền kháng cáo phần Bản án về phần bồi thường thiệt hại trong hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được Bản án./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Điện Biên;
- VKSND tỉnh Điện Biên;
- VKSND huyện Tuần Giáo;
- Cơ quan Điều Tra, nhà tạm giữ, bộ phận HSNV - Công an huyện Tuần Giáo;
- Chi cục THADS huyện Tuần Giáo;
- Sở Tư pháp tỉnh Điện Biên;
- Bị cáo, người bào chữa;
- Nguyên đơn dân sự, người có QLNVLQ;
- Lưu: VT, hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Lê Đình Hà

HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM

THÀNH VIÊN HỘI ĐỒNG XÉT XỬ

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Trịnh Quyết Thắng

Lý A Thu

Lê Đình Hà

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Điện Biên;
- VKSND tỉnh Điện Biên;
- VKSND huyện Tuần Giáo;
- CQTHAHS – Công an tỉnh Điện Biên;
- Công an huyện Tuần Giáo;
- Chi cục THADS huyện Tuần Giáo;
- Sở Tư pháp tỉnh Điện Biên;
- Các bị cáo, người bào chữa;
- Nguyên đơn dân sự, người có QLNVLQ;
- Lưu: VT, hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Giàng A Tăng